

Szerkesztőbizottság: Jókai Anna (elnök),
Báger Gusztáv, Csontos János, Fehér Béla,
Horváth Antal, Kalász Márton, Kő Pál,
Salamon Konrád, Szakály Sándor

Főszerkesztő: Oláh János

E-mail: foszerkeszto@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

Olvasószerkesztő, tanulmány: Rosonczy Ildikó

E-mail: tanulmany@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

Vers, könyvkiadás: Szentmártoni János

E-mail: vers@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7032

Proza: Biró Gergely

E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

Nyitott Műhely: Ekler Andrea

E-mail: andrea.ekler@gmail.com

Európai Figyelő, Lapszemle: Falusi Márton

E-mail: europeanobserver@magyarnaplo.hu

Könyvszemle: Erős Kinga

E-mail: kritika@magyarnaplo.hu

Tördelőszerkesztő: Molnár Csenge-Hajna

Borító: Zách Eszter

Ügyintézők: Cech Vilmosné, Nagyné Paládi Judit

Terjesztés: Zsiga Kristóf

E-mail: elofizetes@magyarnaplo.hu

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Bp., Ferenc krt. 14.

Levelezési cím:

1450 Budapest, Pf. 77.

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673**

Szerkesztőségi mobil:

(70) 388-7034

Elektronikus levélcímünk:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

Kiadja az Írott Szó Alapítvány (1092 Bp., Ferenc krt. 14.) és a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.). Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok. Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, emailen (hirlapelofizetes@posta.hu), faxon (303-3440) egy évre 7390 Ft, fél évre 3865 Ft. További információ: 06-80-444-444 Külföldi előfizetés: a szerkesztőség címén. Az előfizetési díj egy évre postaköltséggel együtt 60 USD vagy 50 EURO, mely átutalható a HVB-Bank Hungary Rt. (1065 Bp., Nagymező utca 44.) 10918001-00000421-10290001 számú számlára, vagy bankcsekkben elküldhető a szerkesztőség címére. Nyomda: Mackensen Kft. 1139 Bp., Frangepán utca 12-14.

Meg nem rendelt kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válaszborítékkal ellátott levélre válaszolunk. Muta-
tópéldány kérhető, megrendelés leadható a szerkesztőségben.

A címlapon a Nyitott Műhely vendége:

Vári Fábrián László

(Kocsis Csaba felvétele)

és a Nézőpont vendége Nagy Gábor Tamás

Szeptemberi gondolatok

Elmúlt a nyár, kezdődik a tanév. Sokan megfogalmazzák ilyentájt gondolataikat arról, miért nem eléggé hatékony a magyar oktatási rendszer, és miként kellene változtatni rajta, hogy megfeleljen korunk vélt vagy valós kihívásainak.

Egy irodalmi folyóirat hasábjain érdemes eltöprengeni azon, milyen szerepet töltsön be az irodalom az oktatásban. Sajnos egyre marginálisabbat. Ne áltassuk magunkat, ha az irodalmi szövegek érdeklődő és többé-kevésbé értő olvasása nem válik a tizenévesek életének természetes részévé, később már aligha lesz az. Ma úgy leérettsgizhet valaki, hogy nem kell szépirodalmi szöveget értelmeznie. Ez a tény aligha járul hozzá az irodalom tekintélyének megőrzéséhez. Mert a diák már csak így gondolkodik: miért foglalkozzam vele négy évig, ha úgysem kéri számon?

Miért tanítjuk iskoláinkban az irodalmat mint tantárgyat? Alapvetően azért, hogy meg tudja érteni az olvasott szöveget a diák, fejlődjenek a képességei, a „kompetenciái”, vallják ma oly sokan e divatos kifejezést használva. Ez azonban csak az alap. Az alap pedig azért van, hogy építsünk rá. Poétikai alapismereteket, némi kis verstant, költői eszközöket, műfajjelmeletet. S miért is? Nem azért, hogy a diák össze tudja számlálni egy versben a metaforákat vagy a rimeket, és ettől felderüljön az arca. Leginkább azért, hogy el tudjon mélyedni egy műalkotás másához nem hasonlítható, rejtelmes világában. De talán ennél is fontosabb, hogy megértse és megbecsülje az alkotó mesterségbeli tudását. Ebben segíthetnek megbízhatóan szerkesztett, kísérőtanulmánnyal ellátott diákbarát megjelenítésű kiadványok, mint amilyen *A magyar irodalom zsebkönyvtára*.

Az irodalom azonban több ennél. Horváth János úgy fogalmaz, hogy az irodalom az író és az olvasó közötti szellemi viszony. Formálja az ember személységét, gondolkodását. Személyes tapasztalatom is azt mutatja, ne féljünk a diákot olvasónak tekinteni. Képes értelmezni *A rajongókat*, a *Színek és éveket*, az *Aranysarkányt* vagy a *Napraforgót* is. Nem irodalomtörténészként persze, nem fogja használni hozzá a szakirodalom sokszor nehézkes terminológiáját sem. A maga nézőpontjából, személyes élményeként.

Komoly problémát jelent, hogy sok tanár – gyakran kényszerből – nem vagy alig foglalkozik a kortárs magyar irodalommal. Pedig óriási a felelőssége, hiszen választásával (és érettségi tételsorával) egyben ítéletet is mond róla.

És mit fog elvinni magával tanítványunk az irodalomóráról, útravaló gyanánt? Talán a szeretetté váló, Peer Gyntöt átölelő Solvejg különleges kegyelmet sugárzó szavait („Elringatlak és virrasztok feletted, aludj és álmodj, egyetlen fiam!”). Talán Szervét Mihály kétségbeesett felkiáltását, hogy „gyertyát nem azért gyújtanak, hogy a véka alá rejtsek, hanem hogy a gyertyatartóba tegyék, és fényét vesse mindazokra, kik a házban vannak”. Vagy Babits Mihály keserű belátását, „hogy nem is olyan nagy dolog a halál”.

Számomra ezt jelenti az irodalom. Becsüljük meg.

Chován István

Chován István: <i>Szeptemberi gondolatok</i>	1
LÁTHATÁR	
Vári Fábrián László: <i>Összefoglalás; Ady alkonya; Ha leszállván a nap; Mítosztördék</i>	3
Marosi Gyula: <i>A Marosi-tétel</i>	5
Lackfi János: <i>Lackfi János, a komputer első saját kölcsönkölteménye</i>	10
Bálint Péter: <i>A nem kívánt jövevény</i>	12
Both Balázs: <i>René Magritte: Golkonda (1953); René Magritte: A nagy család (1963)</i>	17
Szigethy Gábor: <i>Sziget a romlásban: Márai Szalon</i>	18
Ébert Tibor: <i>Maximák</i>	20
Szigeti Lajos: <i>Séta a sírkertben</i>	20
Falusi Márton: <i>Business class (A stockholmi nemzetközi írótalálkozó margójára)</i>	21
NYITOTT MŰHELY	
Penckőfer János: <i>Verset, ne ocsmány varangyot! (Beszélgetés Vári Fábrián Lászlóval)</i>	26
KÖNYVSZEMLE	
Prágai Tamás: <i>„...hisz széthasad a Lent és a Fent rácsa” (Marsall László: Szikrák és tövissek)</i>	40
Csontos János: <i>Az olvasó alászállása (Pósa Zoltán: Alászállás; Olvasó)</i>	42
NÉZŐPONT	
Oláh János: <i>„A magyar kultúra lakott fellegvára” (Beszélgetés Nagy Gábor Tamással, a Budavári Önkormányzat polgármesterével)</i>	44
EURÓPAI FIGYELŐ – Az Akcent folyóirat Lublinból (Zsille Gábor összeállítása)	
Zsille Gábor: <i>Szellemi hídverés</i>	53
Tadeusz Chabrowski: <i>Ikrek; Elmélkedés; (Néha kiáltozással ingerlem...)</i> (Zsille Gábor fordításai)	54
Bohdan Zadura: <i>(A zöld isten...); Front; Álca; (A város erotikus élete...); Műhely (női és férfi)</i> (Zsille Gábor fordításai)	56
Wojciech Sołtys: <i>(A temetői szag...)</i> (Zsille Gábor fordításai); <i>Ez a hely üres; (Három reménytelen vers...); 5:45;</i> (Kovács István fordításai)	58
Joanna Dziwak: <i>Reszocializáció; Mikrorészecske; Megerősítem; Sejtelem, hogy egykor cudarul bántak veled;</i> (Zsille Gábor fordításai)	60
Anna Maria Goławska: <i>Szupermarket; (ki törődne úgy velem...); Folytonosság</i> (Kovács István fordításai); <i>Halottvirrasztás; Utcalámpák</i> (Zsille Gábor fordításai)	62
Sławomir Kuźnicki: <i>Névtelen; „Hagyomány és egyéni tehetség”; Hajnali öt</i> (Zsille Gábor fordításai)	64
Łukasz Marcińczak: <i>Sáfrányillatú kövek</i> (Zsille Gábor fordítása)	65
VÉLEMÉNY	
Benke László: <i>Önvédelmünk érdekében</i>	67
<i>Lapszemle</i>	68
<i>Szerzőink</i>	70

Számunkat Budapest I. kerületének szobraival illusztráltuk (Oláh Katalin felvételei)

-
- Visegrad Fund **Lengyel irodalmi válogatásunk a Nemzetközi Visegrádi Alap támogatásával jelenik meg. (www.visegradfund.org)**
-